

Predmet: Sanski Most – Kijevo

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 7/14

Krivično delo: Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 KZJ

Objavljivanje presude: 18.05.2016.

Izveštaj: Marina Kljaić, monitor FHP-a

Nakon većanja i glasanja, Veće je donelo, a predsednica Veća sudija Mirjana Ilić objavila presudu kojom je okrivljeni Mitar Čanković oглаšen krivim zbog krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 9 godina.

Obrazlažući presudu, predsednica Veća je navela da je sud utvrdio da su se u ponašanju okrivljenog ostvarila sva bitna obeležja krivičnog dela za koje se tereti. Sud je utvrdio da je u vreme kritičnog događaja, odnosno 19. septembra 1995. godine, postojao oružani sukob nemeđunarodnog karaktera, imajući u vidu da je Predsedništvo Republike Srpske 20. juna 1992. godine donelo odluku o proglašenju ratnog stanja na teritoriji BiH, te da je isto ukinuto 22. decembra 1995. godine. Svojestvo okrivljenog kao pripadnika jedne od oružanih strana u sukobu utvrđeno je na osnovu njegovog priznanja i iskaza svedoka. Na pripremnom ročištu su stranke, pored ovih, kao nespornu učinile i činjenicu da je okrivljeni poznavao oštećenog i njegovog sina. Odbranu okrivljenog, da se u vreme izvršenja krivičnog dela nalazio na drugoj lokaciji, sud nije prihvatio. Istu je ocenio kao neuverljivu i usmerenu ka izbegavanju krivične odgovornosti. Njegova odbrana opovrgnuta je iskazom oštećenog Izeta Bešića, sina ubijenog Ismeta Bešića, koji je okrivljenog poznavao od ranije i u svom iskazu bio kategoričan da je okrivljeni ubio njegovog oca. Oštećeni je detaljno objasnio kako se to dogodilo, navodeći da su Srbi iz Kijeva početkom septembra 1995. godine napustili selo, jer su pripadnici V korpusa armije BiH došli na samo 7 kilometara od sela. U selo je 19. septembra 1995. godine došla srpska vojska koja je odvodila muškarce, pa je zarobila oštećenog i njegovog oca. Vojnici su ih tukli, a okrivljeni je od njegovog oca oduzeo novac. Dva vojnika su povelu oštećenog na stranu, i on je čuo pucanj, nakon kojeg se odmah okrenuo. Video je okrivljenog sa puškom koja je bila uperena u njegovog oca koji je padao na zemlju, a odmah zatim je čuo još dva pucnja. U tom trenutku u blizini okrivljenog i njegovog oca nije bilo drugih osoba. Sud je prihvatio iskaz oštećenog u celosti, jer se na glavnom pretresu jasno izjasnio o svim odlučujućim činjenicama. Iskaz oštećenog je potvrdila i oštećena Fatima Bešić, supruga ubijenog Ismeta, navodeći da je istog dana uveče sin rekao da je okrivljeni ubio njegovog oca. Pismeni dokazi potvrdili su navode svedoka u vezi sa mestom na kojem je ubijen njegov otac, jer je telo pokojnog Ismeta Bešića pronađeno upravo na mestu i u položaju koje je oštećeni opisao. Navodi iskaza oštećenog o povredama koje je zadobio njegov otac potvrđeni su nalazima i mišljenjima veštaka medicinske i balističke struke. Navodi oštećenog nisu opovrgnuti navodima ostalih ispitanih svedoka. Ispitani svedoci, pripadnici jedinice okrivljenog, nisu se precizno mogli izjasniti o vremenu kada je njihova jedinica došla na Grmeč, koliko su se na tom položaju zadržali, niti ko je sve od boraca bio u grupi koja je krenula

sa položaja prema Sanskom Mostu da obiđe svoje porodice, nakon što su čuli da je linija odbrane u blizini mesta Tomine probijena i da postoji opasnost da padne i Sanski Most. Ovi svedoci ne potvrđuju navode odbrane okrivljenog o načinu silaska sa Grmeča i dolaska u selo Lužani. Sud takođe ocenjuje da su ovi svedoci svoje iskaze prilagođavali, u cilju da pomognu odbrani okrivljenog. Ceneći psihički odnos okrivljenog prema delu, sud je našao da je isti postupao sa direktnim umišljajem.

Prilikom odmeravanja kazne, sud je kao otežavajuće okolnosti na strani okrivljenog cenio okolnosti pod kojima je krivično delo izvršeno, te da je isto izvršeno u prisustvu sina žrtve koji je tada bio dete, a koji i danas oseća posledice istog. Kao olakšavajuće okolnosti sud je cenio lične i porodične prilike okrivljenog i njegovu neosuđivanost.

Fond za humanitarno pravo